

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZIJONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Ébredjünk.

Irta: dr. Molnár Ákos orsz. képviselő.
— május 28.

Ébredjünk. Lépünk a komoly eselekvések terére.

Parlamenti életünket hozzuk szorosabb összefüggésbe a nemzeti élet szorgos követelményeivel! Nézzünk ki a politikai klubok ablakából — le az utcza kövezetét taposó emberek mindennapi nyüzsgésére — kövessük gyors lépteiket oda, ahol a mindennapi életharcz, folyik a létért való küzdelem!

Vizsgáljuk gondterhes ábrázatukat, lessük el óhajaikat és vágyaikat! Ki-kifelé; a nemzet vérkeringésébe hatoljunk be s legyünk ott versejtek, friss, pezsgő vért öntünk magunkból a nemzetbe üdvös intézmények létesítése által, erősítsük a régen oly aczélos magyar karokat nem egymásra törő politikai harcra, hanem becsületes, békés művelődésre, — munkára; de adjunk is munkát, teremtsünk teret nyugodt, békés fejlődésre, hogy minden magyar embernek legyen igazán honja e hazában!

Parlamentünk munkaprogramját megadta a kormány, nézzünk egyenesen a munkálatok felé; ne a programot tekintsük kancsalul, hanem a munkát nézzük biztos, bátor szemekkel! Célunk legyen: Magyarország közgazdaságilag való konszolidációja. Ne jelszavaknak éljünk és azok különfélesége szerint izoláljuk magunkat, hanem a különböző politikai elvek mellett a közösen felismert és általános nagy nemzeti gazdasági érdekek kielégítésén munkálkodjunk, végezzünk valójában törvényhozói munkálatot, melyből hasznot huzzon magának az ország minden lakója. Szociális politika — ez kell már elvégre a magyarnak, — de nem ám új pártok alakítása, agrarizmus s merkantilizmus szerinti gazdasági elkülönítés és e szerinti politizálás! Gazda és kereskedő, termelő és iparos — nézzen előre, a cél felé: gazdasági fejlődése és önállósága felé! Egymásra utalt tényezők a gazdasági életben ezek, teremtsünk tehát

egyenlő pozíciót is nekik, hogy ne egymás elleni féltékenykedésben és egymás elleni gazdasági harcban legyenek kénytelenek — védve mind-egyik a magaét — meddő harcban lekötni erőiket, hanem egyesítve a közös érdekeket és eltüntetve az ellentéteket, nagy közgazdasági erőgyűjtést érjünk el!

Mindehez pedig egy erős magyar gazdasági politika szükséges, mely féltékenyen viseli gondját az ország minden gazdasági ágazatának s megvédi első sorban azt, ami magyar, nem csinál politikát ott, ahol a kenyérről van szó sőt még ott sem, ahol a borról, a magyar borról van szó! Küszöbön van az olasz és németországi kereskedelmi szerződés megkötése! Tárgyaljuk ma-holnap a képviselőházban, nem kérdem melyik padsorban ül az a képviselőtársam, aki a magyar buza, meg a magyar bor érdekei mellett felszólal, aki gazdasági önállóságunk kivívására törekszik, oda lépek hozzá és lelkesedéssel szoritok vele kezét! Ez és csakis ez lehet irányadó most, mindnyájunk előtt, párt-politikai különbség nélkül, hogy megvédjük édes hazánk két legfontosabb termékét a külfölddel szemben felállítandó vámszerződéseinkben, s rálépünk az önálló vámterület törvény biztosította valóóságos terére. — Gazdasági politikának hajnalhasadását jelentené ez, helyes kereskedelmi szerződések megkötése, vámsorompók kellő alkalmazása vetik meg alapját jövő létünknek! Most ha jól vetünk, jól is arathatunk. De ime: fenyegető felhők keringenek a nyájas olasz kék ég felől, osztrák két fejű csodamadarak röpködnek a sötét fellegek között, csőrükben a 14. §-al. — Föl a viharágykkal nemzetem, hátha szétoszlatta a sötét fellegeket, a kétfejű sast is eltaláljuk. Az olasz vitorlások rést akarnak ütni borgazdaságunk hajóján, s olasz borral telítve, elsüllyeszteni a hajót; szükségünk van minden erőnkre, hogy ellentállhassunk. Ha pedig a kormány szírtre akarná vezetni hajónkat, akkor is az evezősök bátor karja — a magyar képviselőház

tagjaiban bizom, hogy akik a kormány rudjánál gugolnak most azok is ott hagyják es velünk együtt az evezőkhöz látunk. Miraglia olasz szenátor előtt le a kalappal, urak, ő hazája érdekeit példásan védi, — háta mögött egy tette kész kormány és lelkes nagy olasz közvélemény! Nem egyenetlen-e a harcunk vele szemben? Pedig az érdekek mindenestre vannak oly nagyok nálunk, mint náluk! Borgazdaságunkat védjük mi is, ők is. De nálunk hol van egy Miraglia? Hol az a tette kész magyar kormány, mely érdekeinket megvédje?

Nem hallom a magyar közvélemény orkászertü zugását sem még! Pedig már féktelenül kellene csapongani annak, zugásától meg kellene repedeznie a miniszterelnöki palota falainak. Borgazdaságunkat nem hagyjuk! Ki az olasz borral! föl a vámsorompókkal!

Olasz és német szerződésünkben fektetjük le alapját hosszú időre gazdasági érdekeinknek. Ez az út a nemzeti vagyonosodáshoz, tehát a függetlenséghez, vagy az elszegényedéshez, örökös függéshez vezethet.

Ébredjünk uraim, most Magyarország népe munkát kér tőlünk a maga számára, hogy megélhessen — ezt pedig csak a mi hazafias munkálkodásunk árán érheti el.

A jutalom.

— május 28.

Már megy ismét a gőzös Kanizsára. Elöl ül tudvalevőleg a masinista és annak a nyakán ül Ludwigh, aki, mióta sikerült a vasutas sztrájkot amugy magyar-miskásan elcsendesíteni, problémákon törni a fejét és bolondokat csinál. Táviratilag felhívta az összes üzletvezetőket, hogy magukkal hozva a lázadók teljes névsorát, jelenjenek meg a 28-án tartandó értekezleten, ahol is megfogják jutalmazni azokat a vasutasokat, akik a sztrájk legnehezebb napjaiban is hűek maradtak a Mávhoz. A kitüntetés pénzbeli adományból és sorokivüli előléptetésből fog állani.

Mikor a sztrájk kiütött, azzal érveltek ellene, hogy ezt a mozgalmat nem szabad a többi sztrájkok kategóriájába so-

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42-ik szám.

rozni. A vasutasok cselekedetét merényletnek bélyegezték, amelynek éle egy ország ellen irányul. Ez a közvéleménybe annyira beleette magát, hogy a megrettent masinista felkapott dübörgő vasparipájára és dolgozik ma is pontosan tovább. E vélemény hatása alatt megszűnt a sztrájk.

Ha egy cseppet logikusan gondolkoznánk az Andrássy-uti palotában, akkor ezt a véleményt hangoztatnánk továbbra is, illetve nem kangoztatnánk semmit. A pár napig tartó nemzeti szerencsétlenséget nem méregetnék a megbékülés után a közönséges sztrájk szempontjából s a kicsinyeskedő megtorlásokról lemondanának.

Mert ez a jutalom nem éri el a célját. A sebeket nem behegeszti, hanem felszaggatja. Ha akkor hivatkoztak az állam tekintélyére, tessék azt most igazán szem előtt tartani, mert az állam tekintélye most forog igazán kockán. Mikor úgy viselkedik, mint egy züllőben levő részvénytársaság, amely kilöki alkalmazottját, mert borsot tört az orra alá és kárt csinált neki. Herkules gyomrozza az éhségtől elcsigázott, megkötött kezű koldust.

Nagyon szerencsétlen eszme ez a jutalom. Rosszabb a büntetésnél. Irigységet és méltatlankodást támaszt ott, ahol eddig bajtársi módon dolgoztak az államért. Ez pedig a fegyelem rovására megy, nyomában a pontatlanság és megbízhatatlanság.

Az államnak, ha megakarja a méltóság nimbusát őrizni, nem kicsinyeskedő vállveregetéssel s torzsalkodással kell az ügyet efelédtetni s a rendet végkép helyreállítani. Hanem azon kell lennie, hogy a nagy ütközet utolsó roncsai is eltisztuljanak. Ez a jutalom pedig egyáltalán nem alkalmas erre és még nem egy zavarának lesz az okozója.

Kalvin János.

— május 28.

Anyagias áramlatban uszunk s az ár olykor azt is érinti, aki a parton áll. És akiket nem ragad magával az ár, azok szánalommal nézik a veszendőket. S jóleső érzés tölti el őket, amikor feltűnik előttük az eszményies korok egyes nagy alakjának emléke s felemelkedhetnek hozzá, hogy jobban megértsék őt.

Tegnap volt háromszáznegyven esztendeje, hogy Calvin János meghalt Porhüvelyét eltemették, de a nagy lélek, amely addig is a szabadba tört, termékenyítő világosság után kivánczozott, ezután még inkább felszabadult. Az eszmék fáklyájának megsokszorosodtak sugarai. Ő addig is vezető volt a világujtató szellemi küzdelemben és vezette a megújulás elszánt hiveit. De a lélek, amely elvált hüvelyétől s amely megmaradt, az most is alkot, terem és tovább működik. A láthatatlan vezérnek hatalmassá növekedett a tábora s véggyőzelme-

ket remélő hadjáratot visel a hátramaradottak, a haladás kerékkötői, a sötétség küzdői ellen.

Vezér nincs, de a vezér mindenütt ott van. Itt buzdít, emitt már győz, amott pedig már meghódított tartománya van. Az elfoglalt tartomány, a hivek megállapodott gyülekezete erős várat, templomot épít s tagjaiban az ige, az eszme él.

Hogy ki volt Calvin János? Kalvin. Az ő neve az eszme maga. Az ő neve a világ összes igaz kalvinistáinak az eszméje. Az ő halálának évfordulója még sem boríthatja gyászba követőit. Mert az ige hatalma gyász helyett fényt áraszt. S a kalvinizmus legnagyobb ünnepe is akkor érkezik el, amikor a megújulás, az eszme világossága a világ minden zugába eljut.

Addig munka vár reánk. Addig csak buzdítási szerepe lehet az emlékeknek s emlékezésre téríti a hivatottakat, akiket nem ragad magával az ár és akik szánalommal nézik a veszendőket.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Harmadik nap. —

— május 28.

Tegnap délelőtt 9 órakor Degenfeld József gróf főgondnok megnyitotta a közgyűlés harmadik napját. A közgyűlés tagjainak buzgalma nem csappant meg és a kisebb egyházmegyei ügyeket is gondosan és behatóan tárgyalták végig.

A délelőtti ülés után fél két órakor Kiss Áron püspök lakásán ebédet adott az egyházkerületi közgyűlés tagjainak. Jelen volt Kuthy Zoltán newyorki magyar ref. lelkész is, aki hat évi távollét után látogatónak tért vissza hazájába.

A főiskolai igazgatótanács jelentéseinek tudomásul vétele után az egyházkerület tanügyi bizottságának jelentésére tértek át.

Elhatározták, hogy a szatmári tanítónképző intézetben, ahol tavaly az első osztályt alapították, ezidén egyelőre csak a második osztályt állítják föl. A harmadikra pedig, a körülményekhez képest, a jövő évben kerül a sor.

Az országos református tanáregyesület előterjesztését, hogy az ev. ref. vallásu tanárjelöltek gyakorlati kiképzése református intézetben történjék, elfogadták.

A vallástani kézikönyvek és az összevont vallástani tárgyakban Sulyok István nagyváradi esperes azt indítványozta, hogy azokat illetőleg előbb kérdezzék meg a vallástaniakat. Sulyt kíván helyezni az elhanyagolt ének és imádságtanításra. A közgyűlés a javaslatot magáévá tette. A beregi egyházmegye felterjesztéseit a hetei és fejezetei önálló egyházközség szervezkedése tárgyában örvendetes tudomásul vették.

Horváth Ferencz budapesti lakos kérvényét a Szántóty ösztöndíj alapért javaslatot végelt a főiskolai igazgató tanácshoz utasították.

A nagyszalontai egyházmegye kérelmét, hogy az államhatóság nyújtson védelmet az egyházi törvényes rend fönntartása és biztosítása érdekében, amit több egyházmegyében szociálista izgatók megbontani

igyekeznek: a konvent után a kormányelnök elé terjesztik.

Déli 1 órakor Degenfeld József gróf az ülést felfüggesztette és annak folytatását délutánra halasztotta.

D. u. 4 órakor Degenfeld József gróf újra megnyitotta a közgyűlést és a még hátralevő ügyeket letárgyalták.

Az alsószabolcsi, a békésbányai, a beregi, a bihari, a debreczeni, a felsőszabolcsi, a heves-nagykunsági, a máramaros-ugocsi, a nagybányai, a nagykárolyi, a nagyszalontai és a szatmári egyházmegyeek jelentéseit az egyház belügyeiről tudomásul vették.

Ezzel a közgyűlést befejezték.

Presbiteri gyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház május 29-én d. e. 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri közgyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb pontjai a következők: Dávidházy János esperes levele a főiskolai tápintézet részére nagyobb adományok tétele tárgyában. A lelkész uraknak mindegyik bizottságba beosztása iránt tett indítvány tárgyalása. Nagy Imre tanító kérvénye 800 kor. kölcsön adása iránt. A nagysomkúti kalvinisták kérvénye segély adományért.

A süvegem darutollas . . . *)

A süvegem darutollas, virágos,
Félrevágva olyan szilaj betyáros;
Most vettem a turi vásár idején...
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

Hej csapláros az angyalát, bort ide, —
Hamar azzal a kancsóval, izibe!
Nincs még rovás fokosomnak a nyelén...
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

A csárdában két szem cigány hegedül,
Magam járom a táncot csak egyedül;
Leng a virág a süvegem tetején — —
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

Kezemben a fokos nyele úgy pereg,
Ide velem ki a talpán a gyerekek?
Megmutatom: tizzel is elbánok én...
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én! . . .

Huzd el cigány az én kedves nótámat:
„Nincsen párja az én kedves rózsámnak...“
Ügyeséjjen, el is veszem az idén...
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

Mért nyertesek fakó lovam, mi bajod?
Gondolom már!... Nyomunkban a had- [nagyok,

A hegedü búcsúzólag ri felém . . .
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

Nem bánom már, jöhetnek a hadnagyok, —
Fönn ülök a fakó hátán, nyargalok;
Meg sem nyugszom — csak a rózsám kebelén...
Hortobágyi betyár gyerekek vagyok én!

Thaly Kálmán.

*) Az illusztris szerző ifjúkori költeményeiből.

Megöszült egy éjszaka.

— május 28.

Három bukaresti egyetemi hallgató és pedig Pasta Illia, Nasztin Szever és Kurtin János kirándulásra indultak a fogarasi havasokra. A vakmerő diákok — mint Fogarásról jelentik — minden kísértő vagy vezető nélkül vágtak neki pünkösöd első napján a legmagasabb hegycsúcsnak, hogy ott töltve az éjszakát, végignézzék másnak a nap

Hartstein Kálmán a magy. kir. államvasutak gépgyára vezérigénynökségének kerületi képviselője ajánlja a gépgyár összes termékeit. Kisebb mezőgazdasági eszközeit, a

„Kinesem vetőgépet“ amely alsó és felső mag lefolyásra van alkatva, továbbá a legjobb minőségű gépolajat, vízhatlan ponyvákat, benzín motorokat, teljes malomberendezéseket, elsőrendű gyártmányú erőtakarmányt stb. Az üzletek könnyebb lebonyolítása végett használt gépek újabb vásárlása esetén előnyösen becsoréltottnak.

felkelését. Jó magasan jártak már, amidőn egyszerre sűrű köd lepté el az egész hegyeséget, úgy, hogy alig láttak egy méternyire maguk elé. A diákok megálltak, mert lehetetlen volt a sötéttségben utjukat folytatniok. Közben azonban az eső is megeredett. Ekkor azon kezdtek tanakodni, hol találhatnak egy kis üreget vagy száraz menedéket, melyben meghuzhassák magukat a hajnal pirkadásáig. Keresésre Pasta Illia vállalkozott, csak hogy a nagy ködben elszakadt társaitól. Kiabálása mitsem ért, mert az ég dörge és a szél süvöltése elnyomta azt. Amint így máskált felső alá a sziklák közt, egyszer csak elcsuszott és lefelé kezdett csuszni. A diák nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem nagy erőlködéssel sikerült belekapaszkodni egy sziklába.

A legutolsó pillanatban volt már ez, mert lábai alatt nem érzett többé talajt, a levegőben csüngtek alá azok. Pasta rögtön tisztában volt helyzetével, hogy egy szakadék szélén csüng, tehát, ha eleresztené az átölt sziklát, vagy kimozdulna az, a kiszámíthatatlan mélységbe zuhanna alá. Ezért görcsösen karolta át mentőjét, és szivszorongva várta a zivatar elvonulását. Az ítéletidő azonban csak nem akart megszűnni. Nagysokára állt el az eső és oszladozni kezdett a köd, amikor már a távol keleten is megjelent a hajnal piros csikja.

A fiatal ember most rémülten tekintett szét maga körül és kétségbeesve látta, hogy lábaitól mintegy félméternyire a szilárd hegyoldal van és ő egy kiálló sziklán csüngött egész éjjel. Elbocsátotta a sziklát és eszméletlenül bukott le a föbe. Csak délfelé akadtak rá társai, kik szerencsésen lejutva a faluba, ott töltötték az éjjelt és pitymalankor falubeli emberekkel kollegájuk felkeresésére siettek. A diák az átölt izgalmtól nagybeteg lett, fekete haja pedig egy éjszaka megöszült.

Terefere.

— május 28.

Boldogság a halálban.

Közbeszéd tárgyát képezi városunkban is a nyiregyházi szerelmi dráma. Szabó Lajos nyiregyházi takarékpénztári könyvelő virágbokrétaival kezében fogadta Debreczenből kelengyevásárlásról Nyiregyházára érkezett szép ifju menyasszonyát, Kertész István kállósemjéni földbirtokos leányát, *Jankát* és a következő pillanatban revolvert rántva elő, két lövéssel megölte arányát, aztán három lövést saját mellének irányozva, megölte önmagát is.

A megrendítő drámának csak ez a hatásos utolsó felvonása folyt le a nyilvánosság előtt. A bonyodalom, a dráma motívuma ismeretlen és megfoghatatlan. Annál kevésbé megfoghatatlan, mert a szörnyű tett elkövetője néhány sort hagyott hátra anyjához, amelyet ezzel fejez be:

— *Mi boldogok leszünk.*

Szabó Lajos nagyon szerette menyasszonyát. A szerelemről pedig az orvosi tudomány már annyit megállapított, hogy az a szív betegsége. Ez a betegség újabb komplikációt szül. Ez a féltékenység. Végül krizissé válik. Beáll a *halál utáni vágy*.

Ezek általános tünetek. A legtöbb esetben a krízis jobbra fordítja a betegséget. Az életöszön győz és a szív győz. A szerelem vagy kihül, vagy lassankint átalakul nyugodt szeretetté.

Egyes esetekben azonban a halálvágy erősebb az életöszönnél. A beteg képze-

lődése az, hogy a szerelem igaz boldogsága a földön el nem érhető. Két igaz szívet csak a halál egyesíthet.

Goethe, az emberi szívek alapos ismerője is azt tartja, hogy igaz boldogság nincs az életben. A boldogság csak a *boldogtalanok képzelődése*.

*

Megtalálja-e a sirkert hideg hantjai alatt Szabó Lajos a vélt boldogságot?

Nincs olyan böles, amelyik erre a feleletet megadhatná. A hamleti töprengés az egyetlen felelet.

Annyi bizonyos, hogy *odalenn már nem fáj semmi*.

De ez nem ok az öngyilkosságra, még kevésbé az *önző* öngyilkosságra, amely más életet is magával ragad.

A gondviselés azzal különböztette meg az embereket minden más természeti lénytől, hogy megadta nekik a módot arra, hogy ha nem bírják elviselni az élet terhét, önmaguk vethetnek véget életüknek.

Ezzel a szabadalommal az emberek visszaélnék.

Az élet mindenkinek ró fel terheket. A gazdagnak éppugy, mint a szegénynek, a nagy uraknak éppugy, mint a kezük verejtékes munkájából élő embereknek, a tudósoknak, a művelteknek éppugy, mint az egyszerű, tanulatlan népbelinek. De a gondok, bajok, betegségek, szükségek, nélkülözések sötét fellegei közül mindig előtér a *remény*, a *hit*, a *bizalom* napsugara, amely enyhíti a bajokat és elviselhetővé teszi az élet terheit.

Ha Szabó Lajos feldult lelkének, beteg szívének mélyébe behatolni engedte volna ezt a napsugarat, akkor oltárhoz vezette volna szép fiatal menyasszonyát és a *küzdő*, *bizva bizó ember* büszke, önérzetes hangján mondta volna szíve választottjának:

— *Mi boldogok leszünk!*

M. B.

Titokzatos bűntény.

A Szamosból kifogott hulla.

(Saját tudósítónktól.)

— május 28.

Körül-belől hat hónappal ezelőtt egy Krizsán Tyrilla nevű ember tűnt el nyomtalanul Dezmír kolozsmegyei községből. Krizsán az eltűnés alkalmával Porucz Aurél dezimiri román pap szolgálatában állott s a hatóság a legszélesebb körű nyomozást indította meg a titokzatos eset kiderítése céljából.

Porucz állítása szerint, az eltűnt Krizsánt, aki nála, mint kocsis szolgált, egy napon beküldte Kolozsvárra különféle bevásárlásokat eszközölni, de a mint eltávozott a faluból, többé vissza nem jött. A vizsgálat megállapította, hogy Krizsán a jelzett időben tényleg járt Kolozsvárt és gazdája megbízásából megtette a szükséges bevásárlásokat; sőt az is meg lett állapítva, hogy Kolozsvárról délután hazafelé indult Dezmírre. Utközben aztán eltűnt. A csendőrség hetekig kutatott a rejtélyes ügyben, de nem tudott semmi olyan adathoz jutni, mely az eltűnt ember nyomára vezetett volna.

Krizsánt a községben már el is felejtették, amidőn tegnapelőtt a véletlen újból felszínre juttatta a rejtélyes ügyet.

Pusztá-Szent-Miklós határában ugyanis tegnapelőtt egy férfi hulláját fogták ki a Szamosból. A hulla már a megismerhetetlenségig feloszlásnak indult s csak a ruhájaról ismerték reá néhányán, hogy az a hat hónappal ezelőtt eltűnt Krizsán Tyrilla

holtteste. Mivel most már csaknem kétségtelenné vált, hogy Krizsán bűnténynek esett áldozatul, a csendőrség újból megindította a nyomozást, amely ezuttal aligha nem eredményre is fog vezetni s kiderülnek a titokzatos bűntény részletei.

A most megindított második vizsgálat eddigelé kiderítette, hogy Krizsán midőn Kolozsvárról hazafelé igyekezett Dezmírre, utközben három ismerősevel betért egy korcsmába, ahol késő estig együtt maradtak és itt Krizsán tökrészezen távozott a korcsmából, míg társai józanok voltak. Megnehezíti a vizsgálatot, hogy a korcsmáros a négy ember közül egyedül Krizsánt ismerte s így a másik három ember kilétéről, akik Krizsánt valószínűleg meggyilkolták, kirabolták s holttestét a Szamosba dobták, nem tud felvilágosítást adni. A csendőrök mindazonáltal már nyomában vannak a három ismeretlen embernek s nem lehetetlen, hogy a szerencsétlen ember gyilkosai egy-két nap múlva a kolozsvári ügyészség fogházában lesznek.

NAPI HIREK.

— Vasárnapi istentiszteletek.

Az ev. ref. templomokban f. hó 29-én az istentiszteletek az alábbi sorrendben lesznek: Nagytemplomban: Biró Ferencz s. lelkész. Kistemplomban: Dicsőfi József lelkész. Kossuth-utcai templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispótytemplomban: Németh Vincze theológus. Homokkertben: Szele György lelkész. Csapókerben: Kovács János népisk. felügyelő.

A róm. kath. templomban holnap, Szentháromság vasárnapján, az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek: 6 órakor sz. mise, tartja Nyári Ignác. 7 órakor misézik Pak Emil. 8 órakor sz. mise a gimnáziumi ifjuság és az elemi iskolák számára, mondja egyik kegyesrendi tanár. 9 órakor ünnepélyes nagymise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános segédlettel, utána Nyári Ignác prédikál. Háromnegyed 11-kor sz. mise, tartja Molnár Kálmán h. iskolaigazgató. Fél 12-kor misét mond Ruzska Zoltán. D. u. 3 órakor litánia. Este 6-kor májusi ájtatosság.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **A színház átalakítása.** A városi tanács meghívására Jámor Lajos budapesti műépítész, a Bálint és Jámor czég tagja, tegnap délben Debreczenbe érkezett, hogy a debreczeni színház belsejének átalakítására vonatkozólag elkészített tervezetét személyesen ismertesse. A városházán délután 5 órakor ebben az ügyben értekezlet volt, amelyen Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt részt vettek: Kovács József, Dobieozki Sándor, Lengyel Imre, Komlóssy Dezső, Zádor Lajos, Vecsey Imre, Oláh Károly, Bészler Károly, Roncsik Lajos, Körner Adolf, Szabó Kálmán, dr. Magoss György, Aczél Géza, Berger Jenő, dr. Fejér Ferencz, Tóth István, Sz. Szabó József és Debreczeni Lajos. Jámor Lajos részletesen ismertette tervezetét, amely a színpadot újjáalakítaná, a nézőtér befogadó képességét és jövedelmezőségét jelentékenyen emelné, az életbiztonságot torlódások esetére megóvná és a színházat minden tekintetben modernné alakítaná át. Az átalakítás költségeit 300,000 koronára tervezi. Aczél Géza főmérnök szerint ez a költség 400,000 koronára rugna. Az értekezlet tagjai időszereinek tartják a 40 éves színház praktikus és tűzbiztos átalakítását de a költségeket sokallták. Megegyeztek abban, hogy erre nézve a színigazgatóval kell előbb tárgya-

lásokat folytatni. Mi is ebben a nézetben vagyunk. Az átalakítást szükségesnek véljük, de a város közönségét nagyobb megterheléstől meg kell kímélni és a költéseket lehetőleg korlátozni. Az átalakítás ügyét a városi tanács a júniusi közgyűlés elé fogja terjeszteni.

— **Az O. M. K. E. hajdumegyei kerülete.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hajdumegyei kerületének alakuló gyűlése június 12-én lesz megtartva, a Kereskedelmi Társulat dísztermében. Ez alkalomra Sándor Pál, az O. M. K. E. tulajdonképeni megalkotója, immár az egész magyar kereskedővilág bizalmából annak elnöke és vele több tagja a központnak, lejönnek Debreczenbe. A gyűlésre a közelebbi részletek már a napokban közölve lesznek, a meghívók pedig a jövő hét végén küldetnek szét. A gyűlés után a budapesti vendégek tisztelőre közös vacsora lesz, amelyen kívánatos, hogy kereskedőink minél nagyobb számmal vegyenek részt. A hajdumegyei kerületnek már közel 200 tagja van, így kis kiterjedésű területe dacára is előkelő helyet foglal el a vidéki kerületek között és szilárd támasza lesz a magyar kereskedelem igaz érdekéért küzdő és dolgozó országos egyesülésnek. Minden idevonatkozó kérdésben szívesen ad tájékoztatást a kerület ideiglenes irodájában (Piacz-utca 69. sz. I. em.) dr. Rácz Lajos, titkár.

— **A dandárparancsnok állapota.** Nagy Győző ezredes, dandárparancsnok, ki az elmúlt héten lováról leesett és rendkívül súlyos zúzódásokat szenvedett, most már jobban van. Az ezredes jól érzi magát és állapota annyira javult, hogy pár nap mulva elhagyhatja az ágyat.

— **A Csokonai kör új tagjai.** A Csokonai körbe újabban a következők léptek be rendes tagokul, Király Gyula városi tanácsos, özv. Springer Józsefné magánzó, Strobach Géza pénzügyi tisztviselő, dr. Széll Kálmán orvos, Wilhelms Emil, az Osztrák-Magyar Bank helyettes főnöke.

— **A szervező bizottság ülése.** A városi szervezeti szabálynak átdolgozására kiküldött bizottság tegnap délután ismét ülést tartott Domahidy Elemér főispán elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Magoss György dr. főgyógyász, Roncsik Lajos főszámvevő, a városi tanácsosok, továbbá a bizottság tagjain kívül Juhász Ignác és Fajér Ferencz dr. ügyvédek és Horváth István. A bizottság a mérnöki ügyosztály szervezését tárgyalta, melynél Aczél Géza főmérnök adott szakzszerű felvilágosítást. Elmondta a mérnöki ügyosztály elfoglaltságát és elárta, hogy ott a mostani személyzet szükséges. Többen szóltak a kérdéshez és javarészen a főmérnök álláspontja jutott érvényre.

— **Hány jószág legel a Hortobágyon.** A városi tanács minden évben összeszámoltatja, hány jószág legel a Hortobágyon. Ez évben e hó 26. és 27-én ejtették meg a jószágolvasást Király Gyula tanácsnok elnöklésével. A megjelent olvasás szerint jelenleg a Hortobágyon 11,949 darab marha, 5076 darab ló, 989 darab sertés, 1431 darab jármos ökör, 24,335 darab juh és birka, 687 darab növendék bika és 625 darab kos, összesen 45,092 darab jószág legel a Hortobágyon. — Feltűnő, hogy míg máskor 100,000-nél is több sertés van a Hortobágyon, most még ezer sincs. Annak oka a sertésvesz és hogy a szomszédos községek, valamint egyes körzetek zár alatt vannak.

— **Az orvos gyógyszerész egyesület.** A debreczeni orvos-gyógyász egyesület folyó hó 28-án, délután 5 órakor a szokott helyen tudományos ülést tart. Tárgysorozat: 1. Bejelentések. 2. Betegtek és készítmények bemutatása. 3. Dr. Szenes Zsigmond felolvasása a bélhurutok modern therapiájáról.

— **Csokonai kör közgyűlése.** Ismételve felhívjuk olvasóink figyelmét a Csokonai kör közgyűlésére, mely holnap d. e. fog lefolyni a Kereskedő Társulat dísztermében. A közgyűlés a szokott keretekben mozog ugyan, de mégis érdekessé fogja tenni az elnöki megnyitó beszéd, mely egészen Jókainak szánt megemlékezés lesz, továbbá az a nagyszabású évi jelentés, melyet dr. Tüdős János, a kör főtitkára terjeszt elő és amely a kör minden irányu munkásságáról ad számot, egyúttal programot a Csokonai kör jövő feladatairól.

— **Uj ügyvédjelölt.** Lukács József debreczeni ifju tette le tegnap délután nagy sikerrel első jogi szigorlatát. Mariska Vilmos, Balogh, Király János és Concha Győző voltak a cenzorok. A fiatal ügyvédjelölt Debreczenben, Berlinben és Budapesten végezte jogi tanulmányait. Magyarország ez idő szerinti legifjabb és legboldogabb ügyvédjelöltjének fényes sikeréhez — úgy hiszszük ezt számos debreczeni ismerőse nevében is mondhatjuk — őszintén, tiszta szívből gratulálunk.

— **Léggömbök elfogása.** Európa csaknem minden államában több léggömböt bocsátanak fel, hogy a legfelső légrétegeket megismerhessék. Ezek a léggömbök 1-2 méter átmérőjűek és a gömbhöz fémbe, parafába vagy kosárba egy kis önműködő irógép van erősítve. Ez a gép igen ügyes tálmány s a levegő sűrűsége éről, a felső rétegek áramlatairól és a fenti hőmérséketről valóságos megfigyeléseket eszközöl. Ilyen léggömböket ezután minden évben fognak felbocsátani, de az észleletek csak úgy válhatnak értékesekké, ha a léggömbökhöz erősített készüléket a megtaláló fel nem bontja. Éppen ezért a készülékre egy levél van akasztva, mely egy távirati megcímezett úrlapot és egy nyomtatott blankettát tartalmaz. A megtalálónak a táviratot a legelső táviránál fel kell adni, a blankettát pedig addig, míg a táviratra választ kap, töltsse ki. A belügyminiszter leiratban tudatta az ország minden hatóságával, hogy aki a fenti módon jár el, és a készüléket fel nem bontja, az 6 korona jutalmat kap és a léggömb elfogásánál felmerült költségeket megtérítik. Ha a léggömb valahol fába, vagy valamibe megakad, akkor a gömböt egyszerűen fel kell fordítani, de vigyázni arra, hogy ennél a műveletnél, mely által a gömbben levő gáz szabadul el, tűzhöz közel ne csinálják.

— **Nyári multság.** A debreczeni Szt-Erzsébet-Egyesület által, szegényei javára, 1904. évi június hó 4-én szombaton a városi nagyerdőben nyári multságot rendez. Délután 5 órától a katonai zenekar sétahangversenye; 7 órakor sorsolás; vacsora tetszés szerint; fél 9 órakor táncmultság a nagyerdei vigadóban. Személyjegy 2 kor., családjegy (négy személyre) 5 korona. Jegyek kaphatók Kontsek Géza és Riesz Lipót urak üzleteiben. Minden jegy száma résztvesz a sorsolásban: a nyerepménytárgyak (női kézimunkák, hazai ipartermékek) a zene-pavillonban ki lesznek állítva. Sorsolásra jegyek azonfelül a helyszínen kaphatók, ára számonként 20 fillér. Frissítőkről a szomszédos kávéházban az egyesületi hölgyek gondoskodnak meghatározott és mérsékelt áron. Zsarolás kizárva. A t. oz. hölgyeket nagyon kérjük, hogy egyszerű nyári vagy tavaszi öltözetben megjelenni szíveskedjenek. Az urak nyári öltözetben kéretnek megjelenni. Debreczen, 1904. május hó. Az elnökség: özv. Váradi Szabó Jánosné elnök. B. Otterstedt-Bethlen Sarolta grófnő

társelnök. Csanak Józsefné, Wolafka Antalné alelnökök. Az Egyesület tagjait tisztelettel ez uton — hirlapilag — hívja meg az elnökség.

— **A Nőipariskola kézimunka kiállítása f. hó 29-én** azaz vasárnap d. e. 10 órakor megnyílik s nyitva lesz egész héten. Megtekinthető naponként délelőtt 9-10 ig d. u. 3-6-ig, amit a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe és pártfogásába ajánlunk.

— **Az ohati iskola bezárása.** Az ohati elemi iskola évről vizsgálatára holnap lesz. A vizsgákon jelen lesznek Kiss Albert, Csánky Viktor tanfelügyelő és Oláh Károly tanácsnok.

— **A pinczér betegsegélyző pénztár új titkára.** A debreczeni pinczér betegsegélyző pénztár igazgatósága tegnap délután a megüresedett titkári állásra egyhangulag Szathmáry Zoltán hirlapíró társunkat, a kávécsok, vendéglősök ipartársulatának titkárát választotta meg.

— **A hét völegényei és menyasszonyai.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Juhász György Kunta Erzsébettel, Karázi József Véghe Eszterrel, Fűredi Sándor Weisz Olgával, Sáfrány Károly Korom Máriaival, Káposztyák Illés Nyiri Zsuzsánával, Fried József Horovitz Matilddal, Bajdó István Harsányi Máriaival, Bajer Tódor Kozák Máriaival, Biró István Sárkány Juliánával, Tóth Lajos László Erzsébettel, Tolvaj Ferencz Nyikita Juliánával, Mándi László Nábrádi Juliánával, Vas Imre Kovács Juliánával, Nyiri János Barta Etelkával, Nagy Lajos Pósalaki Juliánával, Rózsa Bálint Szathmári Zeuzsánnával, Vitéz István Szilai Franciskával, összesen 17 pár.

— **Szaj- és körömfájás a Hortobágyon.** A Hortobágyra kihajtott jószágállományt veszedelem fenyegeti. A marhák között kiütött a ragadós szaj- és körömfájás. A hatóság megtette az intézkedéseket, hogy a már nagymérvben elterjedt betegség további terjedésének elejét vegye.

— **A bábaképző áthelyezése.** Domahidy Elemér főispán átirta a városi tanácshoz a bábaképző áthelyezése tárgyában. A főispán hivatkozva a mostani emberek közegészségügyi és tanügyi hátrányaira, továbbá fölemelve azt, hogy a város közönsége az Arpad téren telket is jelölt ezen célra és azt a közgyűlés megszavazta, felhívja a tanácsot, hogy az intézet felépítéséről a vallás és közoktatásügyi miniszternek bemutatott és általa jóváhagyott tervek alapján mielőbb gondoskodjék.

— **Ácsok gyűlése.** A helybeli ácsok holnap, 29-én délután az ipartestület tanácstermében gyűlést tartanak. A gyűlésen a kőművesek ellen irányuló mozgalom további folytatásáról és a kőművesek ellenmozgalmáról tárgyalnak.

— **Utozai harcok.** Pihennek a sztrájkolók. A munkaszünetlők most a munkaszünetelt szüntették be és a változatlanság kedvéért nyugodtan dolgoznak. De azért Debreczen utcáin napról-napra folynak a harcok, amelyeknek ha nem is csendőrség és katonaság, de a rendőrség szokott véget vetni. Ma délelőtt három helyen is kiütött az utcai háború. A harcztér ugyan különböző, de a harcok csaknem valamennyien a gyengébb nemhez tartoznak. Ugyilátszik, azt akarja illusztrálni a gyengébb nem, hogy ugyancsak erős. Scribe tündérújjaknak nevezi a női ujjakat. Na hát, a debreczeni piaci tündérújjaknak épenséggel nem tűndéri körmük van. Ez látszott meg az utcai harcokból. A Csapó-utcai piacon Fábán Péterné és Oláh Gergety né gyakorolták a nyelv- és kézforgatást egymás ábrázatján és kontyján az egész piac nagy gaudiumára. A Piacz-utczán Bónis Juliánna tűzött össze Lakatos József

kovácsesal. Legrosszabb kimenetelű azonban a Honvéd-utcai harc volt, ahol Dusa Eszter Libakert 2. szám alatt lakó némben egy megdolgozta mindkét kezével, megami a kezeügyébe akadt Faragó Györgynét, hogy az a fején, meg a karján súlyosan megsérült. A sérültet Balkányi Emil dr. vette ápolás alá. Dusa Eszter, a hőstett után hazament, ott bezárkózott és senkit se akart lakására beocsájtani. A rendőrség mégis hatalmába kerítette, de miután az elmezavar tüneteit észlelte rajta, beszállította a megfigyelő osztályba.

Az állami főreáliskola pályadíjai. Az állami főreáliskolában ma itéltek oda a szokásos évi pályadíjakat. Az irodalmi értekezés díját Krausz Bernát VIII. osztály tanuló Csongor és Tünde című szép értekezése nyerte el. Az eredeti vers pályadíját Kutni Sándor VIII. osztály kapta, a többi pályaművek közül részbe kiemelkedő elbeszéléssel. Ugyancsak ő nyerte a versfordítás díját „Béranger dalai” versfordításával. Az elbeszélés pályadíját Spitzer Sándor VII. osztály nyerte el, kinek a kurucz-korszakból merített elbeszélése igen szépen sikerült. A fizikai értekezés díját Tikos Béla 8 o. t. kapta Klapta Világ vége című érdekes értekezéseért.

Az iparos ifjak önképző egyletének választmánya ma este 8 órakor saját helyiségében ülést tart. A választmányi ülés, melyen Tóth Kálmán elnököl, az egyletközgyűlésének tárgysorozatát készíti el.

Elveszett j gygyűrű. Egy urinő jegygyűrűje eddig ismeretlen módon eltűnt; valószínűleg ellopták a megtaláló, vagy az, akinek eladásra kínálják, feljelentés esetén jutalomban részesül. Az arany karikagyűrűbe ez van belevésve: Mai 5. Gusztáv, 902. A jelentés a bűnügyi osztályhoz teendő.

A hét halottai. A héten az anyakönyvi hivatalhoz az alábbi halálozási eseteket jelentették be: Japport Irma 4 hónapos róm. kath., Széll Gyula 12 hónapos ev. ref., Imhoff Sándor 78 éves róm. kath., Tolvaj Lajos 20 hónapos ev. ref., Biró János 75 éves ev. ref., Ujváry Erzsébet 5 napos ev. ref., Nagy Mária 15 éves ev. ref., Gyulai Sándor 28 éves ev. ref., Ince Sándor 42 éves ev. ref., Tóth Márton két éves ev. ref., Nagy Sándorné 52 éves ev. ref., Pintér Sándor 18 napos róm. kath., Gombás Imre 20 éves ev. ref., Szekeres Mihály 23 é. ev. ref., Juhász Erzsébet 7 hónapos ev. ref., Fiák Gábor egy hónapos ev. ref., Csapó János 16 éves ev. ref., Nagy Bertalan 37 éves ev. ref., Molnár Mihály 64 éves ev. ref., József Gyula 1 hónapos gör. kath., Rácsai Zsuzsanna 5 éves ev. ref., Sándor Róza 23 napos gör. kath., Rácz Erzsébet 7 éves ev. ref., Balogh András 77 éves ev. ref., Tivadar István 17 hónapos róm. kath., özv. Kis Illésné 80 éves izr., Péter Lajos 10 hónapos róm. kath., Salk József 12 hónapos róm. kath., Oláh Pál 66 éves róm. kath., Kis Margit 10 hónapos ev. ref., Laskai Dezső 8 hónapos ev. ref., Kolb Erzsébet 19 napos izr., Hajdu Ilona 4 éves ev. ref.

Tanoncok vizsgálja. Az iparos tanoncok június hónap 16, 17. és 18-án a közhasznú ismeretekből vizsgáznak, 19-én pedig a rajzvizsga lesz. A vizsgálatok az egyes iparágak tanoncainak ugyanazokban az órákban lesz, amikor az előadásokat is tartják. A vizsgálat helyisége, a tanítás helyiségeivel azonos.

Népesedés. Az elmúlt héten 47 születés (27 fiú, 20 leány) és 37 halálozás történt. A természetes szaporodás tehát 10.

Talált tiszti kard. Az éjjel a Salétrom-utczában a rendőrök egy lovasági kardot találtak, mely vagy őrmesteri vagy tiszthelyettesé lehetett. Igazolt tulajdonosa a bűnügyi osztálynál átveheti.

A tüdővész keletkezése. Kopenhágában a tüdővészellenes kongresszus ülésén

nagy vitát keltett a tüdővész terjedésének és keletkezésének kérdése. Eddig ugyanis az volt az általános hit, hogy a tüdővész bacillusai belehelés útján kerülnek az ember szervezetébe és hogy az utcazók főkavart pora, amelybe a bacillusok elvegyülnek, belehelve terjesztik az átkos betegséget. Ezzel a nézettel szemben vette fel Kopenhágában a harcot az új elv első hirdetőjének Bähringnek követője, Volland dr. udvari tanácsos, aki legutóbb egy német szaklapban megjelent cikkében, most pedig a kongresszuson a gyermekkorot tartja a tüdővészre a legfogékonyabbnak. Azt mondta, hogy például a porban, a földön játszó gyermek kezére rátapadnak az ott lévő bacillusok, a gyermek a másik perczen szájához veszi kezét és így kerülnek be a baj csirái a gyengébe. Ezért a következőket tartja szükségesnek: A gyermeknek ne engedjék meg, hogy a földön csuszszanak. A gyermeket a járástanulásnál kezénél fogva kell vezetni, vagy járószalaggal. Ha a gyermek ilyenkor eliesik, kezéről a port le kell törölni. A gyermekápolóknak ez irányban szigorúan ki kell oktatni. A gyermeknevelés úgy történjék, hogy a gyermek már nagyon korán megtanulja azt, hogy a kezén levő szenny menyire veszedelmes. Volland a gyermekek skrofulózisát piszok betegségnek tartja, amely tüdővészszé alakulhat át, ha a gyermek kezén levő piszok a többi között a tüdővész mérget is tartalmazza. Volland, aki Svájc leghíresebb gyógyintézetének, a davosinak vezető orvosa, ez előadásban a tüdővész öröklékenységét is kétségbevetta. A kérdéshez Brouardel párisi orvostanár és Leyden is hozzászóltak és sok tekintetben helyeselték az előadó fejtegetéseit, de a tüdővész öröklékenységét föltétlenül föntartják.

A Hungaria kávéház nyári helyiségeit, Rácz Károly és teljes zenekara közreműködése mellett, ünnepélyesen ma este nyitják meg. Weichinger Károly a kerteket és kerti szobákat pazarul feldiszittette delyzaki növényekkel és ellátta teljesen új butorzattal. A megnyitó hangverseny fél kilencz órakor kezdődik.

Ingó kirakatok. Több piacutcai kereskedő ruhanemű áruit kiaggatta boltja elébe az utcára. Miután ezt a szabályrendelet eltiltja, az illető kereskedőket feljelentették a hatóságánál.

Kereskedő segéd a rőfös és női divat szakmából állást keres. Szíves megkeresések a kiadóhivatalba kéretnek.

Moshatóan ujjáaranyozhat mindent a Mentze-fele aranyozóval; ugymint: fénykép- és tükörkereteket, virágvázakát, szobrokat, különböző dísz tárgyakat, sirkőfelírásokat és kerítéseket, egy üveg 40 kr. Kapható: kizárólag **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában, Piac és Szent-Anna-utca sarok.

Eladó zongora. Egy jó karban lévő zongora József kir. herczeg utca 47. sz. alatt eladó.

Fényképező gépek, s hozzávaló kellékek. Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések. Mindennemű utazási cikkek és bórakuk, solingeni zsebkések és ollók. Férfi ingek, kalapok, nyakkendők nagyválasztékban kaphatók **Borsos Kata** műipar és férfi divat üzletében Debreczen, városház.

Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

Angol hölgyek sohasem használnak arczkenőcsöt, hanem ugorkatejet, mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. gyógytárában Budapest, — Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szépitőszert, mely már 2—3-szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, mitesert és mindenféle tisztátlanságot az arczról, annak, üdeséget, fiatalságot kölcsönöz.

Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. Ugorkapuder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerára Budapest—Erzsébetfalva.

TÁVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

A péksegédek letartóztatása.

Budapest, május 28. A rendőrség ma reggel letartóztatta Tatár Dénest, a sütőmunkások szakszervezetének elnökét, Molitorisz Gyulát, a szakszervezet jegyzőjét és Köffler Károlyt az újpesti szakszervezet elnökét, továbbá Sándor Mihály és Stark Béla sütőmunkásokat. Krecsányi detektív-főnök kihallgatta a letartóztatottakat a Kápolnai József péksegéd ellen mult péntek este 10 órakor elkövetett merénylet ügyében. Sándor Mihály bevallotta, hogy ő szurta le Kápolnait hátulról mialatt Stark Béla az áldozatot botjával ütötte. Köffler beismerte, hogy Tatár és Molitorisz 200 koronát adtak az egyesületi pénztárból erre a célra.

A magyar delegációból.

Budapest, május 28. A magyar delegáció ma délelőtt tartotta első érdemleges plenáris ülését Széll Kálmán elnökiete alatt. Falk Miksa előadó előterjesztette a külügyi jelentést, ajánlva azt elfogadásra. Lovászy Márton nem fogadja el a jelentést, nem viseltetik bizalommal a külügyminiszter politikája iránt. Nem látja abban Magyarország önállóságát kifejezve.

Vasutas nem köztisztviselő.

Budapest, május 28. A buda-pesti kir. büntető törvényszék egy lopási ügyben tartott mai tárgyalásán amellet határozott, hogy a vasuti alkalmazott nem minősíthető köztisztviselőnek.

Orosz-japán háboru.

Budapest, május 28. Tokióból jelentik: A japán csapatok partraszállítása folyton tart. Picevóban 18,000 japánt köztük koreaiak és 6 ágyut szállítottak partra. Tkot japán csapatok tartják megszállva.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 28.

Készáru: csendes.

Buza májusi	9-16
Buza októberre	9-16
Rozs májusra	6-95
Rozs októberre	6-97
Zab májusra	5-81
Zab októberre	5-83
Tengeri májusra	5-84
Tengeri júliusra	5-85
Tengeri augusztusra	5-82
Repeze augusztusra	5-64

TÖRVÉNYSZÉK.

Jövöheti büntügyi fötargyalások. 1904. év május hó 30-án hétfőn. Vádtanácsi ügyek. — Felebbviteli ügyek és ítélethirdetések. Május hó 31-én kedden fötargyalások. Gottschling János ellen pénzhamisítás büntette, ifj. Molnár Miklós ellen lopás büntette. Bakonyi Elemér ellen lopás büntette. — Ugyanaznap az I. tanács alatt felebbezési

ügyek nyilvános tárgyalásai. Junius 1-én szerdán főtárgyalások. Farkas Károly ellen lopás büntette, Sándor Bálint ellen lopás vétsége, Fehér J. ellen lopás büntette, Lőkös Tokár Dénes ellen összbüntetés. Junius hó 3-án pénteken főtárgyalások. Demecsei Lajos ellen súlyos testi sértésért, Kis András ellen hatóság elleni erőszakért.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon
BORSODY I. S. építész
irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyös eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, faragó és acsmesteri vizsgáira. — Építő mesterokak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Gyönyörű
színes és fekete
Grenadin és Etamin
áttört szövetek

érkeztek
óriási választékban:
Bosznay J. és Társa
divatáruházába
Debreczen, Kossuth-u. 5.

Hirdetmény.

A felszámolás alatt álló Debreczeni Fa-áruraktár Szövetkezet felszámoló és felügyelő bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a Debreczeni faáruraktár szövetkezet felszámolás alatt czög folyó évi junius 12-én d. e. 10 órakor a Debreczeni Kölcsonös Segélyező-egylet ülésstermében

felszámoló közgyűlést

tart, melyre a t. részjegy-tulajdonosok ezennel meghívótnak.

Tárgysorozat:

1. A felszámoló jelentése kaposán a mérleg és eredmény kimutatások előterjesztése s a rendelkezésre álló 8204 kor. 95 fill. vagyon végleges felosztása feletti határozat kimondása.
2. A felügyelő bizottság jelentése
3. Határozat a felszámoló és a felügyelő bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
4. A felszámolás megszüntének kimondása

Kelt Debreczen, 1904. május hó 28-án.

A Debreczeni Fa-áruraktár Szövetkezet felszámoló bizottsága.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

Csodás gyors hatásu.

elérésére tökéletessítésére és fontosságára legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES féle

MARGIT-CREME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket és az arczot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit hölgypor 1.20 kor., Margit szappan 70 fill., Margit foggép (Zahnpasta) 1 kor., Margit arczvíz 1 korona. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész, ARAD.
Kapható minden gyógyszerárba, drogériában és illatszárüzletben. — Főraktár: Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács, Nándor, Mihalevits István, Muraközy László, Rotschnek V. E. dr. gyógyszárakban és Jóva Jóna drog.

Hamisítók bíróság üldözöttek.

Legjobb szépítő szer.

Árajánlati hirdetmény.

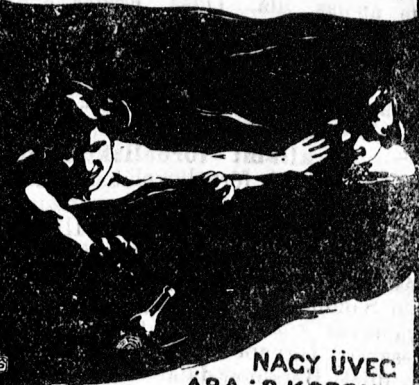
Az ev ref. kollégium tulajdonát képező Egyház-tér 9. sz. a. fekvő háznál 1816 kor. 38 fillérrel, valamint a Péterfia-utca 5. sz. a. fekvő háznál 416 kor. 50 fillérrel előirányzott épületjavítási és átalakítási munkálatokra (kőműves, ács, asztalos munkák) pályázat hirdettetik.

Vállalkozni kívánók zárt ajánlataikat folyó évi junius hó 4. déli 12 óráig a főiskola háznagy hivatalához adják be, hol a hivatalos órák alatt az előirányzatok is megtekinthetők.

Debreczen, 1904. május 26

Főiskolai gazdasági tanács.

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

NAGY ÜVEC ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ
... MELLEKEJVE VAN! ...

RONCEGNO

közismert és híres

VASARSEN-FÜRDŐ

335 mtr. a tenger színe felett.

Füüdőidény: Május-október.

1/3 órányira Trentótól. Vasut: Trento-Roncegno. — Tézene — (Anémia, Chlorose, Malaria, női betegségek, hörbetegségek, idegpanaszok, vérszegénység és gyangaság ellen.

Első-egye berendezés.
Meglepő szép fekvés, körüléve 80,000 négyszögméter nagyságu árnyas ligettől. — Uj berendezésű fény- és villanyfürdők, tökéletes hidegvíz gyógyintézet. 200 vendégszoba és szalonok, villanyvilágítás, gyógyforrás viz Alpesi száraz levegő. Kirándulások központja. Sport. VIII. nemzetközi Lawn-tennis-verseny 2000 k. jutalomdíjjal. Kétszer napoként zenekar. Teljes ellátás 11 koronától főfelé. Felvilágosítást és prospectust bérmentve küld az igazgató.
— Az ivó kura egész éven át tart.

Mindennemü gyógy és ásványvizek

a legfrissebb töltésben kaphatók:

Fritsch Károly

fűszerár-üzletében,

Főter, a „Bika“-szállodával szemben.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

Védjegy.

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz. Valamint Tóth Béla gyógyszerárában.

SZLIACS-

Aczélfürdő felső Magyarországon.

Az egyedül ismert szénsavdús vas-forrás. Legjobbva tartalmazó ivóforrás belsőhasználatra.

Szezon: május 15-től szept. 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női hajó hátrénozó és idegbajok, bönulás ellen, átzenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok: Rorer Aladár hiv. fürdőorvos dr. Stern J. Utazás Bécéből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, délről Budapesten át innen szitén 5 óra. Szliacsról falragaszok mindegyik nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítás és prospektus utazás, lakás, árkedvezményről az első és utószezonban stb. ad a fürdőigazgatóság Szliác, Zólyom megye

HEGEDÜK, GRAMAFONOK és FONOGRAFOK

legolcsóbban kaphatók

SCHMIDT S.

Hangszer raktárában.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiaik urak
Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

ESTAKERT

nagyerdei járás, 13. szám, Debreczen legszebb helyén, egy téli lakásra épült villa, szép magas szobákkal, veranda és pinze, parkirozott és 640 négyszögöl borszőlővel együtt, előnyös feltételek mellett elado. Értekezni hetni ugyanott.

A Richter-féle

LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényél, csúznál és meghülésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. — Rudolstadt.

MARGIT FÜRDŐ-INTÉZET DEBRECZENBEN.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében

== fedett és langyos vízzel megtöltött uszodámat ==
megnyitottam.

Az uszást tanítást **Letenyei Janos** szakavatott uszó mesterem végzi.

Az uszoda mindennap Reggel 6 órától 9 óráig. F-riák.

„ 9 óra déli 12 „ Nők

Délután 1 ó. esti 8 „ Ferfiak

részére áll rendelkezésre.

Idény bérlet-jegy — Személyenként 14 korona.

Minden bérlet egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles magával hozni, vagy annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszást tanítás iránt kérem az uszó mesterhez fordulni.

Szíves látogatást kér tisztelettel:

a tulajdonos.

Fris áruk, — olcsó árak, ==

== figyelmes kiszolgálás.

BÁRTFA-gyógyfürdő

Sárosme gyében.

Posta-, távirtda- és vasuti állomás.

Kitűnő és elismert szénsavas-vasas (aczel)-fürdők, fenyőlevél, vásártelki vasláp-fürdők, telített szénsavas fürdők, nagyszabású, kitűnő, modern vizgyógyintézet, massage, víz- és villamos-gyógyfürdő, savó-, tej- és kefir-intézet, enyhén, ba lzsamos por- és szelmentes, ozonduz levegő, 6000 l lds gyógyóru fenyves erdő, 45 klm. rendezett erdei sétauttal. Az „Orvos-forrás“ vegyi összetételénél fogva egy nértékű a gleichenbergi, seifersi forrásokkal, az „Erzsébet királyi-forrás“, a spaai, schwalbecsi, francesbadi-forrásokkal vetélkedő hatalmas vasas forrás, a töltő- és főforrás említett 2 forrás közt szerencsés átmenetet képesnek.

Gyógyajavlatok. A női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány minden alakjainál gége, légező, tüdő, gyomor, bél idült hurutjainál, hólyaghurutnál, súlyos betegségek után, vältózási szenvedél, idegbajoknál, görvény- és angolkórnaál, végül utókura gyanánt a karl-badi, halli, lipiki fürdők használata után.

Pa otaszerű szállodákban és számos magánvillában 1500-több kitűnő lakszoba, konyhával is olcsón áll rendelkezésre Villamos világítás Több első díj nagyvendéglő, table h'ote mérsékelt áron Elsőrangú szállodákban az első- és utóidényben pártlan penzió-rendszert napi 8 koronáért fürdővel és orvosi rendezéssel. Több kávéház és cukrászda, nagyszorú gyógy-, olvasó-társalgó-, zongora- és táncterem. — Fedett stánny, állandó zenekar. Hivatalos tisztí fürdőorvos: dr. Hinte Henck közegészségügyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja. Azonkívül még 5 rendelő orvos Előidény május 15-től június 20-ig, főidény június 21-től augusztus 20-ig, utóidény augusztus 21-től szeptember végéig.

Mindennemű felvilágosítással, prospektussal szolgál

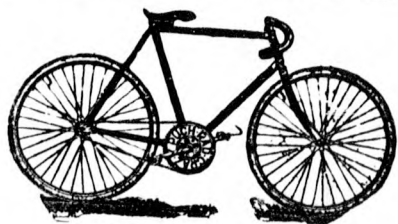
A fürdőigazgatóság.

Apró hirdetések.

== PÉKEK részére ==
 kenyerre ragaszható számok

füzetekben (egy füzet 1—120-ig kétszer számozva), kapható a
 == Városi nyomdában, ==
 ára egy füzetnek 10 fill.

VASALÓNŐK jó keresettel felvételnek Hrabéczy Antai ruhafestő és tisztító intézetében Gyakorlatok előnyben részesülnek.

Ingyen és bérmen.ve koldjuk 1904. évre szóló kerékpár- és részek árjegyzékünket.

Egyedüli elárúsítója a hiraevés gráci Puch kerékpároknak.

Kerékpár részek nagy raktára, javító műhely.

Rosenberg és Hammer

villany-műszerészek, kerékpár- és varógép-
 raktár

Debreczen, Piacz-utca 2-ik szám,
 — a nagyemplom mellett. —

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság
 1904. év. június 2-án délelőtt 11 órakor
 saját üzleti helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat pénztáránál leteszik.

TÁRGY: A felügyelő bizottságban lemondás folytán megüresedett egy tag helyének betöltése és a felügyelő bizottság egy póttagjának megválasztása.

Debreczen, 1904 május 13-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

Szives figyelembe!

Kávéházak, szállodák, vendéglők és kereskedőknek, kik padlókat tisztán és pormentesen akarják tartani, úgy próbálják meg a kipróbált és nagyon jónak találtatott

pormentesítő olajat,

mely használat után nagyon szép barnás színt nyer. Használati utasítással szolgál a hol kapható is

DARVAS MIKSA

fűszer, csemege, gyarmatáru és festék kereskedésében Teleki- és D-ák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294. sz.

**Serravallo
KINA-BORA VASSAL.**

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
 Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

== Kiválóan jó ízű. ==

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért.
 1/4 " " 4 " 40 "

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
 DEBRECZENBEN, FŐTÉR, 31 IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát napal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely

Harmat-arcpor, mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható

u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadozár ára 50 fillér.** — **Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.** — **A Mollitergin,** legkiválóbb arcz s különösen kézbőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergia ára 1 korona.

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekben.

Dr. Borsos-féle

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle **Növényi hajkenőcs.** Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! Egy tégely hajkenőcs ára 1 korona. — A Mihalovits-féle —

Iztelen csukamajolaj teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szivesen szedik. — A Mihalovits-féle

China-bor, China vas-bor, Condurangó-bor, Pepsin-bor

Egy üveg ára 1 korona 60 fillér,